

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sammelhandschrift - Cod. Aug. perg. 176

[S.l.], [1. Drittel des 9. Jh.]

Tractatus VII

[urn:nbn:de:bsz:31-1603](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-1603)

quid nos docet nisi ut facta interrogemus
non uerba credamus. obscuritas rerum multa
nos cogit dicere. maxime ut illud quod dominus
reuelare dignatur. Etiam ad tardiores
fratres perueniat. Quia omnes christi comparati sunt
& uereor ne ipsa septima istis diebus sic permi-
seram non finatur. sed quod domino placet me-
lius est seruare reliquias. quam onerare
corda animo cibo. explicit tractatus sextus.
**INCIPIT SEPTIMUS EJUSDEM FERIE
SEPTIMA PASCHAE;**

Abeo loco ubi scribitur est. iam uos excedo estis
filioli. & uicistis eum & cetera usque ad id quod
ait. non quod nos dixerimus dominum. sed quia ipse
dilexit nos. & misit filium suum unigenitum pro peccatis nostris.

Mundus iste omnibus fidelibus querentibus
per patriam. sic est quomodo fuit heremus po-
pulo israhel. Errabant quid est adhuc & pa-
triam querebant. sed duce dō errare non
poterant. Uia illis fuit. iussu dō. Nam
ubi per XL annos circueit. paucissimis man-
sionibus conficitur iter ipsum. & notum est

omnib; tardabantur quia exercebant².
 non quia desererentur; Quod ergo nobis
 p̄mittit d̄s ineffabilis dulcedo ē. & bonum.
 sic scriptura dicit. & sepe cōmemorantib; nob̄
 audistis; Quod oculus non uidit. n̄ & auris
 audiuit. n̄ & in cor hominis ascendit; Labo
 rib; aū temporalib; exercemur. tempta
 tionib; aū uitae p̄sentis erudimur; Sed
 si non uultis in isto heremo sitimori. bibite
 caritatē. fons ē. quē uoluit d̄s hic ponere.
 ne deficiamus in uia; Et abundantius eū
 bibemus. cū ad patriā uenerimus; Modo
 euangeliū l̄ctū ē. ut de ipsis uerbis quib;
 l̄ctio terminata ē dicā. quid aliud. nisi
 d̄ caritate audistis. quando quidem pactū
 fecimus cū dō n̄ro in oratione. ut si uolum^{us}
 dimittat nobis p̄ccata n̄ra. dimittam^{us}
 & nos p̄ccata. quae in nos fuerint cōmissa;
 Non aū dimittit. nisi caritas. tolle t̄ car
 tatē d̄ corde. odiū t̄ n̄ & ignoscere non no
 uit; Sit ibi caritas. s̄cura ignoscit. quae
 non angustatur; Epistola aū ista tota

quā suscepimus tractandā uobis. uidet̄ si ali
uid aliquid commendat. quā ipsā unam
caritatē; Nō timendū ē. nō sepe dicendo
in odiū ueniat; Quidēnī amatur si cari
tas in odiū uenit. quā caritate fit. ut cōde
ra bene amentur. ipsa quomodo aman
da ē; res ergo quā enum quā debet̄ dē cor
de discedere. nō ab ore discedat; Jam uos
inquit ex dō estis filioli. & uicistis eū; Quē
nisi anti christū. superius enī dixerat.
omnis qui soluit ih̄m xp̄m. & negat eū
in carne uenisse. non ē ex dō; Exposui
mus aut̄ si meministis. quia om̄s negant ih̄m
in carne uenisse. qui uiolant caritatē;
Ih̄s aut̄ opus non erat ut ueniret̄. nisi p̄
caritatē; Caritas enī nob̄ illa cōmenda
tur. quā & ipse in euangelio cōmendat;
Maiorem hac dilēctionē nemo habere po
test. quā ut animā suā quis ponat p̄ ami
cis suis; Quomodo filius dī poterat animā
suā ponere p̄ nob̄. nisi carne induere
tur ubi mori possit; quisquis ergo uiolat

caritate. qđ lib & dicat lingua. utta ip
 sius negat xp̄m in carne uenisse; Et isto
 ē antichristus. ubi cumq; fuerit. quocū
 q; intrauerit; Sed quid dicitis. quicuius
 sunt illius patrias cuius spiramus? uicis
 tiseū. & unde uicis? quia maior est qui
 in uobis ē. quā qui in hoc mundo; Nesi
 uictoria uirib; suis tribuerent. & arro
 gantia supbiae uincerentur; Quem
 cumq; diabolus supbū fecerit. uincit.
 uolens eos seruare humilitatē. quid ait.
 uicistiseū; Jam omnis homo qui audit.
 uicistis. laudari se uult; Nolite extollere.
 uide quis in te uicit. quare uicisti? quia
 maior est qui in uobis ē. quā qui in hoc
 mundo; Ergo humilis postea dñm tuū. esto
 lumentū. sefforis tui. bonū tibi ē. ut ipse
 te regat. & ipse ducat; Nā supsū sefforē
 non habueris. ceruicē erigere potest. cal
 ces potes mittere. sed uas tibi sine rēto
 re. qui alibestas ista in bestias te mittit
 comedendū; hīdemundo sunt. qui?

antichristi. iam audistis qui sunt. & si non
estis. cognoscitis eos. quis quis autem hoc est. non
cognoscit; hi de mundo sunt. ideo de mun
do locuntur. & mundus eos audit; Qui
sunt qui de mundo locuntur. attendite
contra caritatem; Ecce audistis dominum di
centem. si dimiseritis peccata hominibus; di
mittit uobis patrem uerum caelestis peccata uestra;
Si autem non dimiseritis. nec pater uerum dimittit
& uobis peccata uestra; Sententia est uerita
tis. aut si non ueritas loquitur contra
dic. si christianus es & credis christo. ipse dixit.
ego sum ueritas; Sententia ista uera est
firma est; Jam audi homines de mun
do loquentes. & non te uindicaturus es.
& diciturus est ille qui a se tibi. immo
sentiat. quia cum uiro habet causam.
cotidie dicuntur ista. de mundo locun
tur qui ista dicunt. & mundus eos audit;
Nec dicunt ista nisi qui diligunt mundum.
neque audiuntur ista. nisi ab eis qui dili
gunt mundum; Et qui diligit mundum

& negligit caritatem. audistis quia ne-
 gat ihm in carne uenisse. aut sisset illud
 in carne ipse dñs. sicum ex palmarum
 uoluit se uindicare. sicum in cruce pende-
 re. & non dixit. pater ignosce illis qui nes-
 ciunt quid faciunt. si autem iste qui potesta-
 tem habebat. tu quid miraris. tu quid sus-
 flas. in potestate aliena constitutus; Ille
 qui a uoluit mortuus est. & non minabatur.
 tu nescis quando moriaris. & minaris; Nos
 ex dō sumus uideamus quare. uidet se suppt
 aliud quā ppter caritatem; Nos ex dō sumus.
 qui nouit dñm. audit. nos. qui non est ex dō.
 non nos audit; Ex hoc cognoscimus spm
 ueritatis & spm erroris. quia qui audit
 nos. spm habet ueritatis; Qui non nos au-
 dit. spm habet erroris; Uideamus quid
 monet. & audiamus eum potius in spū ue-
 ritatis monente. non antichristos. non
 amatores mundi. non mundū; Si ex dō
 nati sumus dñm. sequitur supra. uidet se
 quid. nos ex dō sumus. qui nouit dñm. audit

nos. qui non ē ex dō. non nos audit. ex hoc
cognoscitur sp̄s ueritatis & erroris; Jam
ergo intentos nos f̄cit. quia qui nouit
d̄m ipse audit. qui aut̄ non nouit. non au-
dit; Et h̄c discretio ē. sp̄s ueritatis &
erroris; Uideamus quid moniturus ē.
in quo illū debeamus audire; Dilētis-
simi. diligamus inuicem; Quare? quia
hoc monēt. quia dilētio ex dō ē. multū
commendant dilētione quia dix. ex
dō ē; Plus dicitur ē. Intente audiam̄.
& omnis qui diligit ex dō natus ē. & cog-
nouit d̄m; qui non diligit. non cognoscit
d̄m; Quare? quia d̄s dilētio ē; quidam
plus dici potest fr̄s. si nihil in laude dilē-
tionis diceretur. p̄ om̄s istas paginas. huius
eptae. si nihil omnino disceremus. p̄ ceteras
paginas. scripturarū & solū unū au-
diremus de uoce sp̄s d̄i. quia d̄s dilētio ē.
nihil amplius querere debemus. iam ui-
dēt. quia facere contradilētione. face-
re contrad̄m ē; Nemo dicat. in hominē

pecco. quando non diligo fratrem meum. In-
 tendite. & facile est peccatum in homines.
 in deum solum non peccem. quomodo non pec-
 cas in deum. quando in dilectione peccas?
 De dilectione est. nuquid nos dicimus. si nos dice-
 remus de dilectione est. forte scandalizatur
 aliquis ex vobis & diceret. quid dixit. quid
 uoluit dicere. quia de dilectione est; Dedit
 dilectionem de. donauit de dilectionem. de est
 dilectio. de dilectio est; Ecce habetis frater scrib-
 turas dei. canonice septa. per omnes gentes reci-
 tatur. orbis terrae auctoritate reseruitur.
 orbem terrarum ipsa aedificauit; Audis
 hic ab spiritu dei. de dilectio est. iam si audeas. fac
 contra caritatem. & noli diligere fratrem
 tuum; Quomodo ergo iam dudum dilectio ex
 deo est. & modo dilectio de est? de de deo. & enim
 de pater. de filius. & de spiritus sanctus; De ex deo. & huius
 unus de. non tres di. si filius de. & spiritus sanctus de.
 & ille diligit. in quo habitat spiritus sanctus; Ergo
 dilectio est de. sed de. quia ex deo; Utrumque
 enim habet in septa. & dilectio ex deo est. & dilectio

dī ē; De solo patre. non nouit scriptura di-
cere. quia ex dō; Cum autē audis ex dō. aut
filius intellegitur. aut sp̄s sc̄s; Quia uero
dic̄ apt̄s. caritas dī diffusa ē in cordibus
nr̄is. p̄ sp̄m sc̄m quidatus ē nob̄. intellega-
mus in dilēctione sp̄m sc̄m eē. ipse ē enim
sp̄s sc̄s. quē non possunt accipere mali;
Ipse ē ille fons de quo dic̄ scriptura. fons
aquae tuae sit tibi pprius. & nemo alie-
nus tibi communicē; Om̄s enī qui non
diligunt dñm. alieni sunt. anti christi sunt;
Et quamuis intrent basilicas. non possunt
numerari inter filios dī. non ad illos p̄ti-
nēt fons ille uitae; Habere baptisimū & ma-
lus potest. habere p̄ph̄tiam & malus potest.
inuenimus saulem regē habuisse p̄ph̄tiam.
p̄sequēbatur dauid sc̄m. & implēus ē. sp̄u
p̄ph̄tiae. & p̄ph̄tāre coepit; Accipere
sacramentū corporis & sanguinis dñi &
malus potest. dē alib; dictū ē. qui man-
ducat & bibit indigne. iudiciū sibi man-
ducat & bibit; Habere nomen xp̄i &

malus potest. de quib; dictū est. polleo-
 bant nomendi sui. Ergo habere omnia sa-
 cramenta & malus potest. habere autē cari-
 tatē & malus eō n̄ potest; hoc ē ergo ppriū
 donū. ipse ē singularis fons; Ad hunc
 bibendū uos ostatur sp̄s di. ad se bibendū
 uos ostatur sp̄s di; In hoc manifestata ē
 dilectio di in nobis. quia filiū suū unige-
 nitū misit in hunc mundū. ut uiuam.
 p̄ eum. quomodo ipse dñs ait; Maior ē
 hac dilectionē nemo habere potest. quā
 ut animā suā ponat p̄ amicos suos; Et tibi
 pbata ē dilectio xp̄i in nos. quia mortuus ē
 p̄ nob; Dilectio patris unde pbata ē in nos.
 quia filiū suū unicū misit p̄ nob; mori; Sic
 & paulus ap̄t̄s dic̄. qui filio pprio non peperit
 sed p̄ nob; omnib; tradidit illū. quomodo
 non cū illo & omnia nob; donauit? ecce xp̄m
 tradidit pat̄. & tradidit iudas. nūquid
 non quasi simile factū uidetur. Traditor
 iudas. traditor ergo est & d̄s pat̄. absit in-
 quis. non dico. sed ap̄t̄s dic̄; Qui filio pprio

non peccat. sed pro nobis omnibus tradidit
illum. & pater illum tradidit. & ipse se tradi
dit. ait idem apostolus. qui me dilexit. & tra
didit seipsum pro me; Si pater tradidit
filium. & tradidit seipsum filius. iudas quid
fecit? facta est traditio a patre. facta est tra
ditio a filio. facta est traditio a iuda; Una
res facta est. sed quae res discernit. patrem
tradentem filium. seipsum filium tradentem. & iu
dam discipulum tradentem magistrum suum;
quia hoc fecit pater & filius in caritate. fecit
autem iudas proditione; Uide & istud. quia non
quid faciat homo considerandum est. sed quo
animo & uoluntate faciat; In eodem fac
to inuenimus deum patrem. in quo inueni
mus iudam; Patrem benedicimus. iudam
delestamur; Quare patrem benedicimus.
iudam delestamur? benedicimus carita
tem delestamur iniquitatem; Quantum enim
prestitum est generi humano de tradito christo.
numquid hoc cogitauit iudas ut trade
ret? deus cogitauit salutem nostram quare demp

tisumus. iudas cogitauit p̄tium qđ uendi
 dit dñm. filius ipse p̄tium cogitauit. qđ de
 dit p̄ nobis. iudas cogitauit p̄tium qđ acce
 pit ut uenderet; Diuersa ergo intentio di
 uersa facta f̄cit cū sit una res. ex diuersis
 intentionib; eam similia mur. unum
 amandū alterū damnanđū. unum glori
 ficandū. alterū d̄stestandū inuenimus;
 Tantū ualēt caritas. uidēte quia sola dis
 cernit. uidēte. quia facta hominū sola
 distinguit; Hoc diximus similib; factis
 in diuersis factis. inueniemus se uentē
 hominē factū d̄ caritate. blandū factū
 de iniquitate; Puerū cedit p̄t̄. & man
 go blanditur. si duas res p̄ponas. plagas
 & blandimenta. quis non diligit. blan
 dimenta. & fugiat plagas; Si p̄sonas
 adtendas. caritas cedit. blanditur ini
 quitas; Uidēte. quid commendamus.
 quia non discernuntur facta hominum
 nisi de radice caritatis; Nam multa fieri
 possunt quae sp̄ciem habent bonam.

Et non procedunt de radice caritatis; habent
enim & spinas flores. quaedam uero uiden-
tur aspera uidentur truculenta sed fiunt
ad disciplinam dictante caritate; Semel
ergo. tibi p̄be p̄ceptū. p̄cipitur. dilige.
& q̄d uis fac. siue taceas. dilēctione tace-
as. siue clames. dilēctione clames. siue
emendes. dilēctione emendes. siue par-
cas. dilēctione parcas; Radix sit intus
dilēctionis. non potest de ista radice. nisi
bonum existere; In hoc ē dilēctio. in hoc
manifesta ē dilēctio dī in nob. qui ad s̄ fi-
liū suū unigenitū misit in hunc mundū.
ut uiuamus p̄ ipsū; In hoc ē dilēctio. non
quasi nos dilexerimus. sed quia ipse dilex̄
nos. non quia ipsū dileximus prius. nam
ad hoc nos dilexit. ut diligamus eū. & mi-
sit filiū suū litatorem p̄ peccatis n̄ris; Lita-
torē. sacrificatorē. sacrificauit enī p̄ pe-
ccatis n̄ris. ubi inuenit hostiā. ubi inuenit
uictimā. quā purā uolebat offerre. alud
non inuenit. se ipsū obtulit; Dilēctissimi.

si ita dñ dilexit nos. debemus & nos inuicē
 diligere; p̄tre amas me. & ille dixit. amo.
 pasce oues meas; Dñ nemo uidit unquā
 res ē inuisibilis. non oculo. sed corde que
 rendus ē; Sed quē admodū si solē. istū uidere
 uellemus. oculum corporis purgaremus.
 unde uideri lux potest; Uolentes uide
 re dñ. oculum quo dñ uideri potest pur
 gemus; Ubi ē iste oculus? audi euangeliū.
 Beati mundo corde. qm̄ ipsi dñ uidebunt;
 Sed nemo sibi p̄ concupiscentia oculorū co
 git & dñ. facit enī sibi aut ingentē for
 mā. aut magnitudinē aliquā inestima
 bilem. distendit p̄ loca uelut lucē istam.
 quā uidet oculis. augē p̄ campos quan
 tum potest. aut faciat sibi aliquē qua
 si uenerabilis formae senem. nihil hor
 cogites. ē qd̄ cogites. si uis uidere dñ.
 dñ dilectio ē; Qualē faciē habet dilectio?
 qualē formam habet? quales pedes habet?
 quales manus habet? nemo potest dicere.
 habet tamen pedes. nam ipsi ducunt ad d̄ctam.

hab& manus. nam ipse pauperi porri-
gunt; Hab& oculos. nam inde intelle-
gitur ille qui eg&. beatus qui intelleg&
supergenū & pauperē; Hab& aures de
quib; dicit dñs; Qui hab& aures. audien-
di audiat; Non sunt membra distincta
p loca. sed intellectus simul uid& qui hab&
caritatē. habita. & in habitaberis. mane.
& manebitur in te; Quid enim fr̄s mei.
quis amat. qđ non uid&; Quare aũ quan-
do laudatur caritas erigimini. ad clama-
tis laudatis; Quid uob ostendi. aliquos
colores p tili. aurū & argentū p posui.
gemmas d& thesauris effodi; Quid tale
ostendi oculis ur̄s. numquid facies mea
mutata ē cum loquor; Carnem gero.
in ipsa forma sum in qua p cessi. in ip-
sa forma estis. in qua uenistis; Lauda-
tur caritas. & clamatis ceste. nihil uide-
tis; Sed quomodo uobis plac&. quando
laudatis. sic uob placeat. ut in corde ser-
u&is; Intendite enī quid dicā fr̄s. exostor

uos quantū dat dñs ad magnū thesaurū.
 si uobis ostenderetur aliquod uasculum. *In*
 anaglyfū. In auratū operose factū. & in
 liceret oculis uros. & duceret in se intentionē
 cordis ur̄i. & placeret uobis manus artificis
 & pondus argenti. & splendor metalli. non
 ne unusquisq; ur̄m diceret; O si haberem
 uasculū istū. & sine causa diceretis. In potesta
 te enī ur̄a non erat; Aut si quisquā uellet habe
 re. cogitarēt illū de domo aliena furari;
 Laudatur caritas uob̄. si placet habere. possi
 dere. non opus ē ut furtū alicui faciatis. non
 opus ē ut emere cogitis; Gratis constat. te
 nere eam. amplius timere eam. dulcius illam nihil
 ē. sicū memoratur talis ē. cum habetur qua
 lis ē? si qui forte uultis seruare caritatē fr̄.
 ante om̄a ne putetis abire tā & desidiosā;
 Nequādā mansuetudine. Immo non mansu
 etudine. sed remissione & negligentia ser
 uari caritatem. non sic seruatur; Non pu
 tes tunc te amare seruū tuū. quando eū
 non cedis. aut tunc te amare filium tuum

quando ei non das disciplinam; Aut tunc
te amare uicinū tuū. quando eū non cor
ripis; Non ē ista caritas. sed languor;
Ferueat caritas ad corrigendū ad emen
dandū. sed si sunt boni mores delectent. si
sunt mali. emendentur corrigantur; No
li in homine amare errorē. sed hominē.
hominē enī fecit dī. errorē ipse homo fecit;
Ma in illo qd fecit dī. noli amare qd ipse
homo fecit; Cum illud ames. illud tolles.
cum illud diligis. illud emendes; Sed &
si a uis aliquando ppter correctionē di
lectionis. ppter ea columba demonstrata ē
caritas. quae uenit sup dnm. species illa
columbae in aqua species. uenit sp̄s sc̄s. quo
nobis caritas infundetur; Quare hoc?
fel columba non habet. tamen rostro &
pinnis p̄uido pugnare. sine amaritudine
faeuit; Hoc facit & p̄at̄ quando filium casti
gat. sed ad disciplinam castigat. sic dixi.
seductor ut uendat. cum amaritudine blan
ditur; P̄at̄ ut corrigat. sine ~~fla~~ felle

castigat. tales estote ad om̄s; Uide & fr̄s
 magnū documentū. magna regula: unus
 quisq; habet filios. aut habere uult. aut
 si omnino d̄creuit filios non habere. car
 naliter uel spiritaliter cupit habere;
 Quis est qui non corrigit filiū suū. quis ē cui
 non d̄t disciplinā pat̄. & tamen saeuire
 uidetur; Amor saeuit. caritas saeuit. sae
 uit quodam modo sine felle mors colū
 bino. non cor uino. unde uenit in mentē
 fr̄s mei dicere uobis. qui a illi uiolatores ca
 ritatis scisma fecer̄; Quomodo oderunt
 ipsam caritatē sic oderunt & columbam.
 sed conuincit illos columba. p̄cedit d̄ caelo;
 & peruenit̄ caeli. & manet sup̄ caput d̄n̄.
 ut quid hoc. ut audiat. hic ē qui baptizat.
 r̄cedite p̄ dones. r̄cedite in uasores pos
 sessionis xp̄i. In possessionib; ur̄is ubi do
 minari uultis. titulos potentis ausi estis
 Infigere cognoscit ille titulos suos. uin
 dicat ipse possessionē suā; Non d̄t̄ titu
 los. sed intrat & possidet. sic ad

catholicā uementi non delatur baptismus.
ne titulus. imperatoris deleatur; Sed
quid fit incatholica. agnoscitur titulus.
intra possessor subtitulis suis. quo intra
bat p̄ do subtitulis alienis; EXPLICIT IAC VII;
INCIPIT TRACT OCTAUIUS EIUS DĒ;

De octaua feria paschae. id est dominica.
ab eo qđ scribitū ē dñm nemo uidit unquā;
Si dilexerimus inuicē. dñs in nobis manet.
& dilectio eius erit p̄fecta in nobis. usq;
ad id quod ait; Dñs dilectio ē. & qui manet. in
dilectione. in dō manet & dñs in eo manet;

Dilectio. dulce uerbū. sed dulcius factū.
semper de illa loqui non possumus; Multa
enī agimus. & diuersae actiones disten
dunt nos. ut non uacet & linguae nr̄ae semper
de dilectione loqui; Nam nihil melius age
ret & lingua nr̄a. sed de qua semper loqui non
licet. semper eam custodire licet. sic nunc qđ
cantamus. att. numquid hoc semper faci
mus. uix unius horae non toto spatio. sed
parua particula. cantamus. att.